

Reis Romania maart 2016

Zaterdag 5 maart om 07.14 met de trein onderweg via Heerhugowaard-Amsterdam-Utrecht naar Eindhoven. Reis om de wereld maar dat lag aan Pro Rail en niet aan de NS volgens een woordvoerder. Maakt verder niet uit, om 10.30 waren we in Eindhoven, vandaar de shuttlebus naar het vliegveld en om 11.05 stond onze koffer al op de bagageband, mooi systeem.

Het vliegtuig had een vertraging van 30 minuten en zodoende begon de vlucht om 14.10 i.p.v. 13.35. Onderweg had deze de wind in de rug want het kwam slechts 15 minuten later aan dan gepland, dus 15 minuten ingelopen, beter ingevlogen. Om 16.10 geland, klokje een uur vooruit dus 17.10.

Ella stond ons al op te wachten en om 18.00 zaten we achter een heerlijk bord soep. Het was goed elkaar weer te zien en te spreken, zeker dat laatste. Daarna eerst nog een draadloze router geïnstalleerd en iedereen kon het **World Wide Web** op, een zegen of toch niet?

De zondagmorgen naar de Baptistenkerk in Timisoara, een grote kerk waar we op het balkon zaten. We werden direct opgemerkt bij binnenkomst al door de voorganger die ons een speciaal welkom heette, op het balkon werden we herkend door de zoon van br. Sergiu uit Hateg dus even snel even bijpraten voordat de dienst begon. In deze dienst werden de vrouwen uitgelicht die op een speciale manier hun liefde voor de Heer toonden, zo ook toen het kruikje met kostbare mirre werd gebroken voor de Heer en de opmerkingen kwamen van de mannen om Hem heen. Vandaag aan de dag zouden we spreken over investeringen, volgens de mannen was dit een verkeerde investering maar je ziet duidelijk in Markus dat wat deze vrouw deed het duidelijk de juiste investering was, een wijze les voor ons allen.

In de avonddienst was het de beurt aan de kinderen en het kinderkoor, het was dat het bewolkt was maar anders had er geen ster meer aan de hemel gestaan, die zongen ze er echt af, zo vol vuur waren zij. Prachtige liederen en ook zeiden sommigen een gedicht op. Daarna nog een korte woordverkundiging.

Toen we buiten kwamen regende het behoorlijk maar de temperatuur was goed, rond de 13 graden.

De maandag werden we door Florica, de vrouw van Liviu, opgehaald, nog heel even de stad in, afscheid nemen van Ella die even van haar werk kwam en toen moest ik maar achter het stuur zodat de dames konden praten. Er lag al gedeeltelijk een mooie nieuwe snelweg richting Lugoi, dat scheelt al gauw een half uur. Om 16.15 waren we in Hateg waar we br. Liviu ontmoeten bij de garage.

Bij het avondeten hebben we bijgepraat, rond 21.00 kregen we een telefoontje van br. Patrut uit Ciurla Mare, zijn vrouw was overleden aan een hartaanval. Ze was drie dagen in het ziekenhuis geweest, nog geen uur thuis, en nu dit. We schrokken ervan.

De dinsdag waren wij, br. Liviu en ik, in Ciurla Mare in het huis van br. Patrut. Er waren veel broeders en zusters maar ook burens en anderen uit het dorp. Het is hier de gewoonte dat de overledene wordt opgebaard in het huis in een kamer en daar worden ook de diensten gehouden. Dit gebeurt dan op twee opeenvolgende dagen en de derde dag is de begrafenis. Eerlijk gezegd is het meer evangelisatie want regelmatig komen hierdoor mensen tot geloof. Alle kamers stonden vol en ook buiten, d.m.v. een versterker met boxen werd het zingen en het gesproken Woord ook buiten gehoord. Er waren 7 sprekers waaronder naast Liviu en mij, nog 3 sprekers uit Hateg en 2 vanuit Deva.

Er werd gelezen uit de Bijbel en tussendoor liederen gezongen, het was mijn beurt nadat het lied was gezongen van: "Niets is hier blijvend alles zal vergaan maar dat wat gedaan wordt voor Jezus zal eeuwig blijven bestaan". Voor mij een goed begin om op in te haken

waarna ik doorging naar 2 Cor. 5:1-4 over de tent en het huis dat we bij de Heer krijgen dat niet met handen is gemaakt. Ik kon de familie hiermee bemoedigen door te kijken naar de toekomst daar waar ons einddoel is. Dat het leven hier op aarde met al zijn lasten slechts een splinter van de eeuwigheid is. Daarnaast dat velen om br. Patrut heen staan in gebed en dat je dat merkt en boven alles uit wordt getild.

Na afloop kwam Ica met zijn vrouw naar mij toe, we konden helaas vanwege mijn ziekte vorig jaar, niet naar hun toe in Deva. Ica is één van de kinderen die we ondersteunen via br. Liviu vanwege het feit dat ze wees zijn, beide ouders en een oma zijn kort achter elkaar overleden, zij waren voor velen een voorbeeld van Christus, ook door hun zingen. De oudste is inmiddels ook getrouwd en woont in Wenen, de jongste, Emma, is nog thuis bij haar andere oma in Stei, zr. Sofia. Haar ondersteunen we zodat ze de Highschool kan afmaken. Het is goed om op deze manier elkaar te bemoedigen en elkaar te helpen.

Voordat de dienst begon kwam er een broeder recht op mij af en bood zijn verontschuldiging aan vanwege zijn gedrag van de laatste paar jaar. Ik was verrast want van hem had ik het niet verwacht. Volgens Roemeens gebruik heb ik hem omhelst en gezegd dat ik blij ben (Ma bucur) dat het weer goed is.

Rond 21.45 waren we weer thuis met een grote schaal met kleine met appel gevulde koekjes, deze kregen we van een zuster die we met de auto naar huis brachten.

Woensdagavond 9 maart waren we rond 18.45 wederom bij br. Patrut voor een volgende dienst met 5 sprekers. Dit keer kon ik wat doorgeven uit 1 Thess. 4:16-18 en uit het volgende hoofdstuk de verzen 4 t/m 8. Wakker blijven en je beschermen tegen de aanvallen van de duivel die niet stil zit maar weet dat hij nog een korte tijd heeft. We mogen zaaien en bidden dat het zaad in de goede aarde valt. Het was een goede dienst.

Rond 21.30 waren we weer thuis en zoals gebruikelijk, eerst nog een warme hap. De donderdag 10 maart waren we voor de begrafenis om 12.45 bij br. Patrut, er waren al veel broeders en zusters samen gekomen. Rond 13.00 begon de dienst met dit keer 4 sprekers, ik wilde dit keer niet want ik vond dat dit een aangelegenheid was die hun aanging. Er werd gezongen door een groepje die we al jaren kennen. Rond 14.15 werd de kist op een kar geplaatst die achter een tractor hing en zo liepen we het dorp uit naar de begraafplaats die op een paar kilometer op een heuvel lag. Het zou gaan regenen die dag maar op de begraafplaats scheen de zon, een knipoog van de Heer. Na een kort Woord en het Onze Vader liet men de kist zakken en werd het graf dichtgegooid. Zoals gebruikelijk werd er een stalen kruis met gegevens direct op het graf geplaatst. Wij zijn naar huis gegaan maar er was nog een gelegenheid om te eten. Het was aan de ene kant verdrietig maar aan de andere kant ook blijheid. Broeder Patrut gaf het zelf aan, ze is Thuis.

De vrijdag zijn Tiny en ik gaan wandelen naar br. Nellu Vatron die een centrum heeft waar de jeugd kan samenkomen om diverse activiteiten te beleven m.b.t. geloofsopbouw.

Het was nog een hele tippel want het ligt buiten Hateg op een heuvel maar de weg daar naartoe heeft geen trottoir. Men rijdt je dan bijna de plooiën uit je broek, zo kort langs rijdt men terwijl de hele weg vrij is. Afgelopen dinsdag heeft er een ernstig ongeval plaatsgevonden ook net buiten Hateg, een dode en een zwaargewonde.

Het hele gezin van br. Vatron was thuis en men was zeer verrast, we hebben bijgepraat ondertussen genietend van het prachtige uitzicht. Na een maaltijd heeft John, hun zoon, ons teruggebracht want hij vond het wel wat ver. Toen we thuiskwamen stond, u raadt het al, de warme hap al gereed. Het is dus wel goed dat we wandelen want anders ben je hier in no time tonnetje rond. Rond 18.00 op naar Stei voor een evangelisatiedienst.

Naast de broeders en zusters kwamen er toch nog veel ongelovigen. Er was een zr. Van

81 die altijd op televisie had gezongen via Alpha Si Omega, een christelijk televisiestation. Ze woont nu in Caransebes en haar stem was als van een jonge zangeres, duidelijk en tussendoor gaf ze getuigenissen. Ze wist de mensen mee te krijgen om ook te zingen zodra zij even stopte. Daarnaast was br. Addy er met een boodschap uit Marcus 6, de onthoofding van Johannes de doper, daarvoor was ik met Ef. 5:8-14 met een uitstapje naar Ps. 23:4.

Het was een mooie avond waarin het Woord duidelijk geklonken heeft, er is gezaaid. Zaterdagavond nog een dienst, de kerk was goed gevuld met zeker de helft niet gelovigen. Een broeder uit Hunedoara gaf zijn getuigenis. Tijdens een explosie van een vat vloeibaar metaal was hij in de ruimte waar het gebeurde, hij zat er middenin. Hij vertelde dat hij werd opgetild en vrij was van het vloeibare metaal, wel brandwonden over zijn lichaam, maar gered voor de eeuwigheid door de Eeuwige. Daarnaast nog een drietal sprekers waaronder een voorganger uit Deva die sprak over het feestmaal uit Lucas 14:18-24. Iedereen had zijn excuus om niet te komen op de uitnodiging. Hoe gaat het vandaag? Ik denk net zo. Ik heb gesproken over Psalm 94, die kun je zo projecteren op vandaag aan de dag. Het was een prachtige avond afgewisseld door een zangkoortje. Na afloop hadden we nog een gezamenlijke maaltijd, u begrijpt dat het niet vroeg meer was toen we thuis kwamen. Voor de dienst hadden we zr. Savretta een ingelijste foto van haar overleden man br. Rumulus gegeven. Ze was er enorm blij mee, deze ging de kerk rond. Het was een markant persoon en je mist hem. Hij stond voor iedereen klaar. De zondagmorgen zijn we naar de nieuwe kerk in Ciurla Mare geweest, er is veel om te doen geweest, het heeft bijna 4 jaar in de "steigers" gestaan. Vanbinnen is het af, buitenom moet nog een pleisterlaag op. Het zag er keurig uit en toen de dienst om 09.30 begon, was elke stoel bezet. Iedereen was weer terug, een broeder gaf aan dat hij fout was geweest de afgelopen 4 jaar, hij vroeg om vergeving. De anderen waren hem gevolgd en deelden zijn excuus. Ik wil er niet veel over kwijt maar we zijn blij dat men weer terug is. Er werd gepredikt over Ps. 23, een oudste, Danny, sprak over Ps. 85 en dan met name vers 9. Zijn heil is nabij degenen die Hem vrezen. Naar aanleiding van alles heb ik gesproken over Jozua 1: 5b: Nu te voi lasa, nici nu te voi parasi, Ik zal u niet begeven, Ik zal u niet verlaten. Hoe vaak staan wij niet voor grote "rivieren" die gepasseerd moeten worden, we kijken er als een berg tegenop. Of het overkomt je dat je de mededeling krijgt dat je kanker hebt, hoe ga je daar mee om? Weet één ding, Hij is bij je en weet wat je nodig hebt. Daarnaast werd er door een gezin gezongen, er werd door anderen een lied gezongen en tenslotte konden we het avondmaal vieren. Een hele goede dienst waarbij we stil mochten staan wat Hij voor ons gedaan heeft, zelfs Zijn eigen Zoon gegeven om ons vrij te pleiten van onze zonden.

Om 12.00 was de dienst afgelopen, de broeder die om vergeving had gevraagd zei tegen br. Liviu: Jij was al die jaren als David, ik en nog een paar waren de Filistijnen. Hij was blij dat br. Liviu stand had gehouden. Ook was hij blij dat br. Liviu en ik bij de begrafenis van zijn vrouw waren alle avonden ondanks hetgeen gepasseerd was. Zo mag je ook een lichtje zijn van Hem.

In de avond begon de laatste evangelisatie dienst om 18.45, er was een muziekgroepje van één gezin, het volume stond wel wat hard maar werd wat later bijgesteld. Een broeder uit Deva gaf een getuigenis, later nog een spreker die aan de hand van Marcus 10:17-27 de gelijkenis van de rijke man doorgaf. Het is niet gemakkelijk als je aan het materialisme gewend bent en je dan te bekeren maar het is mogelijk. Tussendoor heb ik nog gesproken over Jesaja 41:10, Hij laat je nooit meer alleen, Hij is bij je en even een terugblik hoe Jozua zich moest voelen toen hij het stokje overnam van Mozes. Maar elke keer weer zei de Heere God: Wees moedig, Ik ben met je. Ook nadat het volk de Jordaan

was overgestoken en men de stenen als monument achterliet om het de kinderen te vertellen. Ik gaf aan dat die monumenten wij, de ouders zijn, om het de kinderen en kleinkinderen voor te leven. Na afloop werd er gezamenlijk gegeten, alles was klaargemaakt door een broeder die in een restaurant in Hateg werkt en het als een gift schonk.

De maandag was ik om 07.00 op, het was prachtig weer, een strakke blauwe lucht en met Liviu ben ik naar het provinciehuis in Deva geweest om stukken voor de kerk in orde te maken. Dat kost geld en dat geld stond al op de rekening waar wij regelmatig op storten voor de gemeente hier. Hier ontmoette ik iemand uit Hateg die zeer verbaasd was dat ik daar was, Liviu zat binnen in een kantoor en ik stond op de gang. Even wat heen en weer gesproken want zij werkte daar sinds 8 maanden. Leuk om elkaar zo te ontmoeten. Toen Liviu rond was met de stukken konden we even op bezoek bij de secretaris van de provincie, de burgemeester van Densus. We zouden net koffie nemen toen de secretaresse van hem binnenkwam met de mededeling dat de president er was. Toen werd het druk en hebben we afscheid genomen. Rond 13.00 zijn Tiny en ik naar Densus gereden, de auto geparkeerd en gaan wandelen naar Pestana. Het was zo stil onderweg, de vlinders zag je al en de bomen met bloesem staan op springen. Toen we terugliepen stonden sommigen al een beetje in bloei. Tussendoor nog even met br. Niculai gebeld in Donavatu de Jos helemaal in het oosten van Roemenië. Die was blij verrast want hoe kwam ik nu met een Roemeens nummer binnen. Hier in Roemenië heb ik een eigen nummer zodat je iedereen kunt bereiken. Uiteraard vroeg hij naar mijn gezondheid en was blij dat het goed ging. Ze hadden een week lang 20 moeders uit het dorp gehad en hen onderricht aan de hand van de Bijbel gegeven, hun op de verantwoordelijkheid gewezen die ze hebben. Overdag werden ze voorzien van een natje en droogje maar ook de maaltijd werd gezamenlijk gebruikt. Sommigen hebben amper te eten in dat gedeelte. Hij dacht dat ik nog wel even aankwam maar dat zit er niet in, het is bijna 600 km. verder en helaas trek ik dat nog niet. Eind van de middag kwam zr. Maritza met haar man, Emile de dokter, uit Densus om samen met ons te eten. Die hadden een verrassing, Emile wil zich laten dopen. Jarenlang hebben we voor hem gebeden en het gebed werd verhoord!

De dinsdag hebben Tiny en ik een stuk gewandeld, de auto in Salasu de Sus gezet en de berg op richting Paros en door naar Pestera. Daar kwamen we ruim anderhalf uur later aan. Even bij de ouders van Unescu achter de deur gekeken, die waren zeer verrast. Ze zijn al 80 jaar. Ma bucur, hoor je dan. We kregen wat appels mee en een pot met peren op sap en nog iets voor op het brood en weer op weg naar Salasu de Sus. Mooie foto's gemaakt en ondertussen hoorde je de eerste leeuweriken al. Toen we eindelijk weer in de bewoonde wereld waren nog even bij Unescu in het kindertehuis "Philadelphia" gekeken. Er waren 5 kinderen, 2 die al naar de lagere school gingen en de rest lag nog te slapen. Het is een keurig ingericht kindertehuis van net 2 jaar oud maar de grootste sponsor heeft zich teruggetrokken en begint het wat zwaar te worden. Na een heerlijke bak koffie zijn we naar Hateg gegaan.

Rond 18.30 naar Ciurla Mare voor de bidstond, enkele broeders en zusters waren aanwezig, het heeft veel weg van een ontmoetingsavond. Na afloop zijn we bij br. Vasile aan geweest. Hij was erg blij ons te zien, hij kon zelf al iets overeind komen maar het praten ging nog niet goed. Rond 21.30 richting huis, in het donker stak vlak voor ons nog Reintje de vos over op weg naar een lekker kippetje, even later zagen we nog 2 uilen. Woensdag 16 maart bereikte ons het bericht dat br. Eddy Groot was thuis gehaald. We kregen dit via de mail binnen van Elseline. Zij schreef dat Eddy rustig was heen gegaan. De Heer heeft wederom iemand Thuis gehaald in Zijn huis dat niet met handen is

gemaakt. Eddy zullen we zeker blijven herinneren als een broeder die zachtmoedig was en een ieder vertelde van zijn Heer en Zaligmaker. We waren blij dat we vlak voor ons vertrek afscheid genomen hadden, niet voorgoed, maar tijdelijk. We zien elkaar!

De donderdag hebben we 5 uur gewandeld in een bosgebied waar je niemand ziet. We kwamen op een bepaald moment zo hoog dat de grond bevroren was. Later zijn we met behulp van een GPS dwars door het bos naar beneden gegaan om weer wat zicht te krijgen. We zagen een vos die ons niet gezien had op nog geen 20 meter voorbij gaan, even later een die ons wel zag. Verder was het stil zodat je alleen de vogels kon horen. We zaten boven de dorpjes Pestera en Paros en na een lange weg kwamen we weer in Malaiesti terecht waar de auto stond. Beiden rood gekleurd.

Vrijdagavond onverwachts nog een afscheidsdienst in een kapel in Hunedoara. Br. Liviu was gevraagd of hij het Woord wilde brengen, hij op zijn beurt vroeg of ik mee wilde. Het was eigenlijk een dienst zoals wij die kennen, alleen geen begrafenis want die is morgen. Er waren velen bijeen en je hebt dan de mogelijkheid om, naast de bemoediging voor de nabestaanden, ook iets te delen aan degene die de Heer nog niet aangenomen hebben. Een mooie kans om iets over 1 Thess. 4:13-18 te vertellen. We waren eigenlijk net terug van een wandeling in de buurt van Pestenita en een beetje verbrand in het gezicht door de zon. Een snelle hap, even langs de natte lap en weg. Vrijdag hebben Tiny en ik nog een wandeling gemaakt in de omgeving van Pesteană. De auto bij Dana neergezet die zeer blij was en ons uitnodigde om binnen te komen. We hebben haar duidelijk gemaakt dat we even een stukje wilden wandelen en na ruim 2 uur wel aankwamen. Dat vond ze prima. Ze heeft achterelkaar eerst haar zus verloren, toen haar moeder, daarna Gitse haar vader en vorig jaar haar grootmoeder. Nu woont ze alleen in het huisje, het zijn er eigenlijk twee. In het ene slaapt ze en in het andere heeft ze de kachel aan en eet ze. Ze was zo blij dat we even bij haar kwamen. Gitse, haar vader, heeft veel betekend voor ons en daarom vergeten wij ook haar niet.

Zondagmorgen zijn Tiny en ik naar Salasu de Sus gegaan voor de dienst. Die begon om 10.00 en was om 12.00 afgelopen. De voorganger sprak in een ander dorp, Coroiesti, en samen met het jeugdkoor deed hij de dienst daar. Mihail, de zoon van Getta, vertaalde mij. Het was een goede dienst, je bent één met elkaar.

Om 13.00 werden we verwacht bij zr. Maritza en haar man br. Emile de dokter. Br. Liviu kwam daar ook vanuit Stei, wij hadden zr. Florica uit Hateg opgehaald en even later kwam Cora hun dochter met de beide jongens en haar man Addy die voorganger is in Hunedoara. Het was echt een familietafel, er werd uitgebreid gegeten en nog meer gepraat over verschillende onderwerpen met als middelpunt de Bijbel. Tegen 16.00 moesten Addy en Cora weg, Tiny ging met Florica mee naar de kerk in Hateg en ik met Liviu naar Ciurla Mare.

Livius sprak over de pottenbakker en de klei n.a.v., Jeremia 18:1-6 en Rom. 9:21, tussendoor werd er gezongen, gedichten en solo gezongen. Ik heb gesproken over Ruth en het huidige Israël n.a.v. het boekje van Norbert Lieth.

De dinsdagmorgen werden we opgeschrikt door de bomaanslagen in Brussel, je denkt dan gelijk aan de omgekomen mensen, hoe stonden zij in het leven en dan de nabestaanden. Opmerkelijk vond ik de uitspraak van de burgemeester uit Antwerpen. Hij gaf aan dat degenen die zich opblezen vanaf hun geboorte de gastvrijheid van België hadden genoten en nu een dergelijke daad doen. Maar wat staat er in Genesis 16:12? "En hij zal een woudezel [van] [een] mens zijn; zijn hand zal tegen allen zijn, en de hand van allen tegen hem; en hij zal wonen voor het aangezicht van al zijn broederen." Ik hoef hier niets aan toe te voegen.

De laatste week hebben we veel bezoekjes afgelegd, daarnaast kregen we nog veel uitnodigingen om aan te komen dat betekend de maaltijd gebruiken met hen die speciaal gemaakt is waarbij de vrouw des huizes zich enorm heeft uitgesloofd om alles tot in de puntjes te regelen. De eerste avond bij br. Sergiu en zijn vrouw Monica, de tweede avond bij br. Mihai en zijn vrouw Sofica en de kinderen, de derde avond bij br. Marius en zijn vrouw Christiana waarnaast ok br. Petru en zijn zoon Ovidiu kwam aanschuiven. De laatste avond in Hateg was de maaltijd bij br. Liviu thuis waarbij br. Marius, zijn vrouw en zoon, br. Petru en zijn zoon, waren uitgenodigd. Deze maaltijden zijn al gauw 3 uur waarbij je begint rond 19.00. Kunt u nagaan hoe wij het mandje ingingen.

Vrijdagmorgen, 25 maart, de koffer gepakt en op weg naar Timisoara, Florica bracht ons weg als ik maar ging rijden. Onderweg uiteraard in Mal aan geweest, dit ligt een 20 km. voor Caransebes. Hier wonen de ouders van Florica. Ook hier stond er een bescheiden maaltijd klaar waarbij onder meer gebraden Makreel. Ik kreeg het idee dat deze in de Dode Zee had gezwommen, zo zout. Men gebruikt hier enorm veel zout naast evenzoveel zoetheid. Onderweg zagen we de eerste ooievaar al op een nest staan, te wachten op zijn partner.

Rond 16.30 kwamen we in Timisoara aan waar we even naar het centrum zijn geweest via de oever van de Bacu. Een prachtige promenade is daar aangelegd en al de bomen stonden in bloei wat een heerlijke lucht opleverde.

De zaterdag waren we om 10.30 op het vliegveld, rond 12.40 waren we in Eindhoven en rond 17.00 thuis. Het is dan heerlijk om thuis te zijn in je eigen bedoening je en je eigen bed.

Terugkijkend kunnen we alleen maar stellen dat het een zeer gezegende reis is geweest, het is niet echt een vakantiereis maar meer een bemoedigingsreis. Niet alleen de broeders en zusters werden bemoedigd door onze komst maar ook wij door hun.

Wilt u meer weten of een verslag met foto's of u zou een bijdrage aan het kindertehuis in Salasu de Sus via een Christelijke Nederlandse Stichting willen over laten maken, laat het ons weten.

Tiny en Martien Bosch